

Anvisning för godkänd ekonomisk aktör

En godkänd ekonomisk aktör (=AEO) är en aktör som antingen är berättigad till vissa förenklingar enligt tullagstiftningen och/eller som har rätt till lättnader som hänför sig till säkerhet och skydd. Målet med AEO är att styra aktören till att kontinuerligt förbättra säkerheten och tullverksamheten. AEO är ämnat för företag av alla storlekar och för olika roller inom leveranskedjan. Inom AEO finns två typer av tillstånd – AEOC och AEOS. Aktören kan även ha båda tillstånden i kraft samtidigt, då administreras tillstånden med ett nummer.

Authorised economic operator for customs simplifications, är den s.k. tillståndssidan av auktoriseringen. Den är ämnad för företag som använder flera tullförfaranden och behöver tillhörande tillstånd.

AEOS = Authorised economic operator for safety and security, är säkerhetssidan av auktoriseringen. Syftet med den är att säkra leveranskedjan samt varor och information som hänför sig till den. När aktören har fått AEOS-tillståndet, får hen förmåner gällande kontroll i ett annat avtalsland, t.ex. i USA. Denna anvisning ersätter tillståndsvillkoren för AEO som tidigare publicerats i AEO-beslutet.

Förmåner med AEOC-tillstånd

AEOC-aktörer har företrädesrätt när det gäller vissa tillstånd, såsom egenbedömning och registrering i deklarantens bokföring utan anmälan om varors ankomst (tidigare hemförtullning). Den största enskilda förmånen är dock att aktörerna kan beviljas en 70 % garantinedsättning på samlad garanti som krävs för tullskuld. Förmånen är också tillgänglig på tullansvarssidan för samlad garanti (särskilt förfarande), så att den auktoriserade aktören beviljas befrielse från garanti för ansvar om hen fyller kravet på tillräckliga resurser.

I bedömningen av AEOC-ansökningar och andra tillstånd som Tullen beviljar, undviker Tullen överlappande bedömning, om kriterierna för beviljandet av förfarandetillståndet kommer ur AEO-artiklarna. I praktiken innebär det att AEO-kriterierna, eller enskilda bedömningsgrunder som hänför sig till det, inte omdöms om det redan har bedömts i ett tidigare tillstånd. Ett exempel på detta kunde vara förutsättningar gällande system för bokföring av transiteringstillstånd och kommersiella transportuppgifter och kriterierna för bokföring som gäller tillstånd till särskilt förfarande. Med andra ord fyller AEOC det ifrågasvarande kriteriet för särskilt förfarande, om det har bedömts i samband med en AEO-ansökan eller en uppföljning.

Detsamma gäller även tvärtom. Om en godkänd avsändare vid transitering ansöker om AEOC-tillstånd och systemet för hantering av affärsbokföring och bokföring av transportuppgifter redan har bedömts på transiteringssidan, bedöms inte ärenden på nytt i AEOC-processen.

Kontrollförmåner

AEO-aktörer blir mer sällan föremål för fysiska kontroller och dokumentgranskningar än andra aktörer.

Med detta avses kontroller som hänför sig till import-, export- och transiteringsdeklarationer; observera dock att denna kontrollförmån främst gäller kontroller enligt prövning. Lagstadgade kontroller går inte att undvika på basis av AEO. Däremot, om Tullen bestämmer sig för att enligt prövning utföra en lagstadgad kontroll inriktad på en AEO-aktör, ska denna kontroll prioriseras i förhållande till andra kontroller.

På basis av avtalet som slutits med Kina för ömsesidigt erkännande (MRA-avtalet) får EU-aktörer och AEO-aktörer kontrollförmåner även när det gäller import från Kina.

Förmåner med AEOS-tillstånd

Den allmänna principen för ömsesidigt erkännande är att AEO-statusen erkänns ömsesidigt i alla de länder som använder AEO eller ett annat motsvarande program. Erhållande av förmånen förutsätter dock ett avtal mellan ett EU-land och ett tredje land. När avtalet är i kraft, får en AEOS-aktör etablerad inom EU samma förmåner som de aktörer som har AEO-status och är etablerade i tredje land.

AEOS-aktörer får tilläggförmåner vad gäller summariska deklarerationer och deklarerationer gällande tillfällig lagring – Tullen ska också utföra färre av dessa kontroller. Om alla villkor som nämns i lagstiftningen uppfylls, ska Tullen meddela AEOS-aktören om en eventuell kontroll om hen är fraktförare eller den som deklarerat. Tullen skickar det ifrågavarande meddelandet innan anmälan om varornas ankomst lämnats till Tullen, men om man redan hunnit anmäla ankomsten av varorna finns ingen anmälnings-skyldighet.

Aktören får även tilläggförmån vid export och återexport. I en deklareration som inges före avgång behöver aktören inte ange:

- betalningssätt för transport (Betalningssätt för frakt)
- transitländer (ruttländer)
- koder för farliga ämnen
- försändelsens unika referens (unique consignment reference, dvs. ucr).

Förutsättningar för beviljande av tillstånd är:

- att sökanden är etablerad inom unionens tullområde
- att sökanden inte har gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av tulllagstiftningen eller beskattningsregler eller att det inte finns anteckningar om allvarliga brott som hänför sig till sökandens ekonomiska verksamhet;
- att sökanden bekräftar verksamhetens och varuflödenas höga standard med hjälp av systemet för hantering av affärsbokföring och vid behov bokföring av transportuppgifter som möjliggör tullkontroller;
- sökandens solvens (som anses vara bevisad) - när sökandens ekonomiska situation är god och räcker till att uppfylla hans åtaganden genom att ta i beaktande egenskaper inom den berörda affärsverksamheten;
- gällande AEOC-tillstånd: sökanden har praktisk kompetens och yrkeskompetens;
- gällande AEOS-tillstånd: sökanden har lämplig kravnivå gällande säkerhet och skydd

En godkänd ekonomisk aktör ska informera tullen om alla sådana omständigheter som kommit fram efter beviljandet av tillståndet och som kan påverka tillståndets giltighet eller innehåll. AEO-tillståndet träder i kraft på den femte dagen från det att beslutet fattades.

Bestämmelser som tillämpas:

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen, art. 38 – 39

Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2447, art.
24 – 35

Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2446, art.
23 – 30

Mera information:

aeo@tulli.fi